

ชลวรรณ วงษ์อินทร์: ชีวิตวัฒนธรรมของกลุ่มแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทย.

(A CULTURAL LIFE OF HEAVY METAL'S FAN IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา :

ผศ. โอฟาร์ วงศ์บ้านดู่, 218 หน้า. ISBN 974-14-3343-3

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะกลุ่ม การรวมกลุ่ม การแสวงหาข่าวสารและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฟังเพลงเฮฟวีเมทัลของกลุ่มแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทย ในฐานะกลุ่มผู้รับสารแบบกลุ่มแฟนหรือรสนิยมทางวัฒนธรรม (fan group or taste culture) ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องวัฒนธรรม วิธีการเก็บข้อมูลได้ประยุกต์ใช้วิธีการแบบชาติพันธุ์วิทยา ซึ่งประกอบไปด้วยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ

ผลการวิจัยพบว่าแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทยนั้นมีความหลากหลายในด้านประชากร และมีการรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่น โดยมีเครือข่ายการสื่อสารทั้งแบบศูนย์กลางและแบบกระจายอำนาจ การรวมกลุ่มที่สำคัญที่สุดของแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทยคือการชมคอนเสิร์ตซึ่งมีการจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ โดยการชมคอนเสิร์ตนี้จะเป็นการรวมกลุ่มที่แฟนเพลงสามารถแสดงอัตลักษณ์ออกมาได้ และจากการรวมกลุ่มชมคอนเสิร์ตทำให้แฟนเพลงขยายความสัมพันธ์โดยมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ เป็นผลทำให้กลุ่มของแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลในประเทศไทยมีความเหนียวแน่นและยั่งยืน

ถึงแม้ว่าสื่อปัจจุบันทั้งวิทยุและโทรทัศน์จะไม่มีการนำเสนอเรื่องราวของดนตรีเฮฟวีเมทัล แต่แฟนเพลงเฮฟวีเมทัลก็อยู่ในฐานะผู้รับสารที่มีศักยภาพในการเลือกรับสื่อ และใช้ประโยชน์จากสื่อได้เป็นอย่างดี โดยสื่อหลักที่แฟนเพลงใช้แสวงหาข่าวสารคือสื่ออินเทอร์เน็ต นอกจากนี้แล้วแฟนเพลงยังใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการสร้างเครือข่ายติดต่อสื่อสารกันระหว่างกลุ่มด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับเพลงเฮฟวีเมทัลนั้นพบว่าเป็นที่ก่อกำเนิดขึ้นจากปัจจัยทางจิตวิทยา หมายถึงรสนิยมในการฟังเพลง เพื่อการผ่อนคลาย เพื่อปลดปล่อยอารมณ์ และบ่งบอกความเป็นตัวของตัวเอง อีกทั้งยังมีปัจจัยทางสังคมวิทยาในเรื่องการหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ และเพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของแฟนเพลงเฮฟวีเมทัลด้วย

468 50661 28 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : HEAVY METAL'S FAN/ CULTURAL LIFE

CHONLAWON WONGIN : A CULTURAL LIFE OF HEAVY METAL'S FAN IN

THAILAND. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. OLARN WONGBANDUE, 218 pp.

ISBN 974-14-3343-3

Based on the framework of cultural theories, this study aims to examine the cultural life of heavy metal fans in Thailand by investigating their group character, group formation and information accession. In addition, it also focuses on influential factors for their choice of music. Applied ethnography, participant observation, in-depth interview and informal conversation were used as methods for this study.

The study found that Thai heavy metal fans vary in terms of population and have a close relationship with each other using centralized and decentralized communication networks. The most popular group formation of Thai heavy metal fans is participation in live concerts which allows them to freely express their heavy metal identity. The study also found that their group formation expands to non-music-related activity resulting in the firm and long-lasting relations.

Despite the absence of heavy metal news on mass media, heavy metal audience received the information effectively. Their communication and information accession are mainly made through the Internet where there are many websites about heavy metal available for them.

In conclusion, psychological and social factor influence the way Thai fans opt for heavy metal music. It responses to their taste of music, gives them pleasure, and helps them express their identity. Heavy metal fans also rely on the music when they encounter social problems. It is a channel for social relation to others, as well.